

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

L E G E

pentru modificarea unor acte normative (proceduri simplificate în procesul penal)

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 (Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 72-74, art. 195 din 14 aprilie 2009), cu modificările ulterioare, se modifică după cum urmează:

1. Denumirea articolului 59 se completează cu cuvintele „a persoanei fizice”.

2. Se completează cu articolul 59¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 59¹. Liberarea condiționată de răspundere penală a persoanei juridice

În privința persoanei juridice cu care a fost încheiat un acord judiciar de interes public, confirmat de instanța de judecată, urmărirea penală poate fi suspendată condiționat, cu liberarea ulterioară de răspundere penală în conformitate cu procedura penală, dacă condițiile acordului au fost îndeplinite de către persoana juridică și a expirat termenul de monitorizare fixat în acord.”

3. Articolul 60 se completează cu alineatul (5¹) cu următorul cuprins:

„(5¹) Termenul prescripției de tragere la răspundere penală se suspendă pe perioada suspendării condiționate a urmăririi penale.”

4. Se completează cu articolul 79¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 79¹. Aplicarea pedepsei în cazul judecării pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală

În cazul în care inculpatul a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, încadrarea juridică și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de o reducere cu o pătrime a limitelor de pedeapsă sub formă de amendă, muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare prevăzute de norma Părții Speciale a prezentului cod.”.

5. Articolul 80 va avea următorul cuprins:

„Articolul 80. Aplicarea pedepsei în cazul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute de norma Părții Speciale a prezentului cod se reduc cu o treime.

(2) În cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoaștere a vinovăției și cooperează cu organul de urmărire penală în vederea descoperirii infracțiunilor ori la demascarea și urmărirea penală a altor complici la infracțiune sau altor persoane, la căutarea bunurilor obținute în urma săvârșirii infracțiunilor, iar instanța de judecată acceptă acest acord, limitele de pedeapsă prevăzute de norma Părții Speciale a prezentului cod se reduc cu o doime.”.

Art. II. – Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (Republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr. 248-251, art. 699 din 5 noiembrie 2013), cu modificările ulterioare:

1. La articolul 53¹ alineatul (2) se completează cu litera c¹) cu următorul cuprins:

„c¹) aprobă acordul de recunoaștere a vinovăției și acordul judiciar de interes public;

2. La articolul 63 alineatul (1) cuvântul „fizică” se exclude;

3. La articolul 65 alineatul (1) cuvântul „fizică” se exclude;

4. Articolul 210 se completează cu alineatul (3) cu următorul cuprins:

„(3) Bunurile se scot de sub sechestru când persoana juridică a executat amenda de interes public stabilită în acordul judiciar de interes public și a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.”.

5. La articolul 296 alineatul (1) sintagma „art. 516 alin. (1)” se substituie cu sintagma „art. 504 și 516 alin. (1)”.

6. Articolul 364¹:

la alineatul (1) după cuvântul „inculpatul” se introduce cuvintele „persoana fizică”;

se completează cu alineatul (1¹) cu următorul cuprins:

„(1¹) Judecarea pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală poate avea loc numai cu privire la infracțiunile pentru care legea prevede pedeapsa amenzii, muncii neremunerate sau a închisorii de cel mult 15 ani.”

la alineatul (2) se completează cu textul „, iar din probele administrate în faza de urmărire penală rezultă suficiente date cu privire la vinovăția inculpatului”;

alineatul (8) se abrogă;

se completează cu alineatele (10) și (11) cu următorul cuprins:

„(10) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol poate fi atacată cu recurs, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.

(11) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art. 447 și 448.”.

7. Capitolul III din Titlul III, Partea specială va avea următorul cuprins:

„Capitolul III. Procedura privind acordul de recunoaștere a vinovăției

Articolul 504. Dispoziții generale

(1) Procedura de încheiere a acordului de recunoaștere a vinovăției și judecarea cauzelor privind acordul de recunoaștere a vinovăției, se desfășoară în ordinea generală prevăzută de prezentul cod, cu completările și derogările din prezentul capitol.

(2) Acordul de recunoaștere a vinovăției este o tranzacție încheiată între procuror și învinuitul persoana fizică sau juridică care și-a exprimat acordul de a-și recunoaște vina și acceptă încadrarea juridică în schimbul unei pedepse reduse și forma de executare a acesteia.

(3) Procedura prevăzută de prezentul capitol nu se aplică în cazul:

a) în care învinuitul la momentul săvârșirii infracțiunii, nu a atins vârsta de 18 ani;

b) infracțiunilor a căror pedeapsa cu închisoare este mai mare de 15 ani și a celor prevăzute la art. 135 și 135¹ din Codul penal.

(4) Acordul de recunoaștere a vinovăției nu poate fi încheiat cu conducătorul grupului criminal organizat sau organizației criminale.

(5) Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi inițiat de către procuror, de către învinuit și apărătorul său și poate fi încheiat în orice moment după punerea sub învinuire pînă la trimiterea cauzei în judecată.

(6) În cazul încheierii unui acord de recunoaștere a vinovăției, limitele de pedeapsă prevăzute de lege se reduc în conformitate cu art. 80 din Codul penal.

(7) În cazul infracțiunii săvârșite cu participație, cauza în privința persoanei care a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției, se disjunge, formînd un dosar separat.

Articolul 505. Condițiile de inițiere și încheiere a acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) Acordul de recunoaștere a vinovăției se întocmește în scris, după aprobarea de către procurorul ierarhic superior prin rezoluție, cu participarea obligatorie a învinuitului și apărătorului acestuia.

(2) Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi încheiat atunci cînd din probele administrate reiese că faptele au fost săvârșite de învinuit și rezultă stabilirea vinovăției acestuia.

(3) Procurorul negociază cu învinuitul și apărătorul acestuia categoria, cuantumul și modul de executare a pedepsei care urmează a fi aplicată, în limitele prevăzute de art. 80 din Codul penal, ținînd cont de prevederile art. 75-78 din Codul penal.

(4) În cazul încheierii acordului de recunoaștere a vinovăției, procurorul nu întocmește rechizitoriu cu referire la învinuitul cu care a încheiat acord.

Articolul 506. Conținutul acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) Acordul de recunoaștere a vinovăției cuprinde:

a) data și locul încheierii;

b) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la încheierea acordului;

c) date cu privire la identificarea învinuitului prevăzute la art. 104 alin. (2) și datele de identificare a persoanei juridice ;

d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului și de care este învinuită persoana;

e) încadrarea juridică a acțiunilor și pedeapsa prevăzută de lege;

f) probele și mijloacele de probă;

g) declarația expresă a învinuitului prin care recunoaște comiterea faptei și acceptă încadrarea juridică;

h) categoria, quantumul și modul de executare a pedepsei cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și învinuit, dacă s-a ajuns la un astfel de acord;

i) semnăturile procurorului, ale învinuitului și ale avocatului.

(2) În cazul în care învinuitul cooperează cu organul de urmărire penală, acord de recunoaștere a vinovăției, pe lângă elementele prevăzute la alin. (1) cuprinde și acțiunile care se angajează să le întreprindă învinuitul în vederea descoperirii infracțiunilor ori la demascarea și urmărirea penală a altor infracțiuni sau altor persoane sau la căutarea bunurilor obținute în urma săvârșirii infracțiunilor.

(3) Apărătorul certifică separat, în scris, declarația că acordul de recunoaștere a vinovăției de către învinuit a fost examinat de el personal, că procedura de încheiere a lui, prevăzută de prezentul capitol a fost respectată și că recunoașterea vinovăției de către învinuit rezultă din înțelegerea lor confidențială anticipată.

(4) Înainte de prezentarea în judecată a cauzei cu acord de recunoaștere a vinovăției, învinuitului și apărătorului său, le sînt prezentate materialele dosarului pentru a lua cunoștință de ele, conform prevederilor art. 293 și 294.

Articolul 507. Trimiterea cauzei în judecată

(1) Procurorul care a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției, după aprobarea de către procurorul ierarhic superior prin rezoluție, trimite în judecată cauza împreună cu acordul de recunoaștere a vinovăției la care se anexează o informație cu privire la durata urmăririi penale, măsurile preventive aplicate, durata arestării preventive, corpurile delictelor și informația privind locul lor de păstrare, măsurile de ocrotire, alte măsuri procesuale, precum și cheltuielile judiciare.

(2) În cazul în care a fost efectuată procedura medierii ori împăcării părților sau învinuitul a reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune procurorul trimite în judecată cauza împreună cu acordul de recunoaștere a vinovăției însoțit de tranzacția de împăcare sau de mediere.

Articolul 508. Măsuri pregătitoare ale instanței și numirea spre examinare a acordului de vinovăție

(1) În cazul în care acordul de recunoaștere a vinovăției nu corespunde dispozițiilor art. 504 alin. (7) și art. 506, instanța de judecată, fixează un termen ce nu poate depăși 10 zile lucrătoare pentru înlăturarea omisiunilor.

(2) După înlăturarea omisiunilor instanța procedează conform dispozițiilor art. 351, care se aplică în modul corespunzător.

Articolul 509. Examinarea de către instanța de judecată
a acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) Instanța de judecată examinează cauza în procedura acordului de recunoaștere a vinovăției în ședință publică, cu excepția cazurilor în care, conform legii, ședința poate fi închisă, prin prezentarea acordului de recunoaștere a vinovăției, care se citește de către procuror, audiază inculpatul și avocatul acestuia. Dacă este prezentă partea vătămată sau alte părți, se audiază și acestea.

(2) Acordul de recunoaștere a vinovăției poate fi examinat în ședință închisă dacă acordul a fost încheiat în condițiile art. 506 alin. (2) și dacă datele prezentate sau declarațiile oferite ar duce la încălcarea confidențialității urmăririi penale într-o altă cauză penală.

(3) Instanța trebuie să constate, dacă inculpatul:

a) înțelege de ce infracțiune este învinuit;

b) pledează vinovat;

c) a încheiat acordul de recunoaștere a vinovăției, în mod benevol și cu bună știință, în prezența apărătorului;

d) înțelege consecințele acordului de recunoaștere a vinovăției și susține poziția sa privitor la acordul încheiat.

(4) În cazul în care inculpatul susține acordul de recunoaștere a vinovăției, el face declarații în instanță despre ceea ce a săvârșit în legătură cu fapta prejudiciabilă ce i se incriminează și atitudinea sa față de probele anexate la dosar.

(5) Retragerea de către inculpat a consimțământului valabil exprimat la încheierea acordului nu constituie temei pentru respingerea acordului de recunoaștere a vinovăției.

Articolul 509¹. Adoptarea sentinței în cazul admiterii acordului de
recunoaștere a vinovăției

(1) Sentința în cazul acordului de recunoaștere a vinovăției se adoptă în condițiile prevăzute de prezentul cod, cu derogările din prezentul articol.

(2) Partea introductivă a sentinței, în afară de datele expuse în art. 393, conține mențiunea despre judecarea cauzei prin acordul de recunoaștere a vinovăției.

(3) Partea descriptivă a sentinței trebuie să cuprindă:

1) descrierea faptei prejudiciabile recunoscută de învinuit și considerată ca fiind dovedită, indicându-se modul săvârșirii ei;

2) esența acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat;

3) încadrarea juridică a faptei pentru care se condamnă învinuitul;

4) probele prezentate de procuror și acceptate de învinuit pe care se întemeiază sentința;

5) stabilirea limitelor pedepsei calculate conform prevederilor art. 504 alin. (5) și motivarea pedepsei aplicate;

6) evaluarea caracterului rezonabil al acordului de recunoaștere a vinovăției încheiat și a pedepsei la care s-a ajuns la un acord între procuror și învinuit;

7) soluționarea chestiunilor legate de condamnarea cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, dacă este cazul;

(4) La stabilirea pedepsei la care s-a ajuns la un acord între procuror și învinuit, instanța verifică dacă individualizarea acesteia:

- 1) a fost efectuată în limitele de pedeapsă prevăzute de legea penală;
- 2) a fost reduse limitele pedepsei în condițiile art. 80 din Codul penal;
- 3) a fost aplicate prevederile art.75-78 din Codul penal.

(5) Dispozitivul sentinței trebuie să conțină mențiunile prevăzute în art. 395, care se aplică în mod corespunzător. În cazul în care, s-a comis o greșală în stabilirea pedepsei definitive la care s-a ajuns la un acord între procuror și învinuit, instanța, la pronunțarea sentinței, poate înlătura măsura pedepsei fără a agrava starea învinuitului. Instanța poate aplica pedeapsa complementară în cazul în care ajunge la această concluzie.

(6) La adoptarea sentinței, instanța trebuie să soluționeze și chestiunile menționate în art. 397 și 398.

(7) Sentința adoptată în condițiile prezentului articol este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs de către procuror, inculpat sau apărătorul acestuia în termen de 15 zile de la pronunțare, invocându-se doar erorile procesuale și măsura de pedeapsă stabilită.

(8) Recursul se judecă de către instanța ierarhic superioară în conformitate cu prevederile art.447 și 448.

Articolul 509². Soluția instanței în cazul respingerii acordului de recunoaștere a vinovăției

(1) În cazul în care nu sunt îndeplinite condițiile prevăzute la art. 504 alin. (3) și (4), art. 505 alin. (3), art. 508 alin. (1) cu privire la toate faptele care au făcut obiectul acordului de recunoaștere a vinovăției, sau dacă instanța de judecată apreciază că soluția cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și inculpat este nejustificat de blândă în raport cu gravitatea infracțiunii sau personalitatea inculpatului, instanța prin încheiere respinge acordul de recunoaștere a vinovăției și îl restituie procurorului în vederea continuării urmăririi penale.

(2) Încheierea poate fi contestată cu recurs de către procuror, inculpat sau apărătorul acestuia în termen de 15 zile de la pronunțare.”

8. Capitolul VI, Titlul III, Proceduri speciale, articolele 520-523 se grupează în „Secțiunea 1. Procedura generală”

9. Capitolul VI, Titlul III, Proceduri speciale, se completează cu Secțiunea a 2-a cu următorul cuprins:

„Secțiunea a 2-a.

Procedura privind acordul judiciar de interes public

Articolul 523¹. Dispoziții generale

(1) Acordul judiciar de interes public este o tranzacție publică încheiată între procuror și reprezentantul legal sau reprezentantul desemnat al persoanei juridice, prin care ultimul recunoaște faptul comiterii infracțiunii, calificarea juridică a faptelor și se angajează să execute obligațiile stabilite în acordul judiciar de interes

public în schimbul renunțării procurorului la transmiterea cauzei penale în instanța de judecată.

(2) Acordul judiciar de interes public poate fi încheiat atât la inițiativa procurorului cât și la inițiativa reprezentantului persoanei juridice sau a apărătorului.

(3) Acordul judiciar de interes public poate fi încheiat pînă la terminarea urmăririi penale.

(4) Încheierea acordului judiciar de interes public cu persoana juridică nu înlătură răspunderea penală a persoanelor fizice vinovate de comiterea infracțiunii.

Articolul 523². Condițiile încheierii acordului de interes public

(1) Acordul judiciar de interes public se întocmește în scris, după aprobarea de către procurorul ierarhic superior prin rezoluție, cu participarea obligatorie a apărătorului și a reprezentantului persoanei juridice, în cazul în care persoana juridică:

- a) nu a semnat anterior un acord judiciar de interes public;
- b) este învinuită de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 243, 244, 325, 326, 334 din Codul penal.

(2) Acordul judiciar de interes public poate fi încheiat dacă reprezentantul persoanei juridice, a colaborat în mod voluntar cu organele de urmărire penală și a contribuit la stabilirea circumstanțelor comiterii infracțiunii.

(3) Încheierea acordului judiciar de interes public nu este condiționat de recunoașterea vinovăției în comiterea infracțiunii de către persoana juridică.

Articolul 523³. Conținutul acordului judiciar de interes public

(1) Acordul judiciar de interes public cuprinde:

- a) data și locul încheierii;
- b) numele, prenumele și calitatea persoanelor care au participat la încheierea acordului;
- c) date cu privire la identificarea persoanei juridice;
- d) descrierea faptei ce formează obiectul acordului și de care este învinuită persoana juridică;
- e) încadrarea juridică a faptelor;
- f) declarația expresă a reprezentantului persoanei juridice prin care recunoaște faptul comiterea infracțiunii și acceptă încadrarea juridică a faptelor;
- g) modul de executare a amenzii de interes public cu privire la care s-a ajuns la un acord între procuror și persoana juridică învinuită;
- h) obligații prevăzute la alin. (2), modul și termenul de executare a acestora;
- i) semnăturile procurorului, ale învinuitului și ale avocatului.

(2) Prin acordul judiciar de interes public pot fi stabilite următoarele obligații față de persoana juridică învinuită:

- a) să achite o amendă de interes public în bugetul de stat proporțională profitului obținut din comiterea infracțiunii, care nu poate fi mai mică de suma a trei amenzi minime prevăzută pentru infracțiunea comisă. Quantumul amenzii se stabilește proporțional cu profitul obținut prin comiterea infracțiunii în limita a 30

% din cifra medie de afaceri anuală calculată pe ultimii 3 ani până la data pornirii urmăririi penale;

b) să fie suspendat unui program de monitorizare pe o perioadă de maxim 3 ani sub supravegherea instituției responsabile;

c) să suporte cheltuieli pentru experți sau persoane calificate care vor asista instituția responsabilă de monitorizarea persoanei juridice învinuite și pentru efectuarea analizelor juridice, financiare, fiscale și contabile necesare misiunii de monitorizare;

d) să nu comită alte infracțiuni în perioada de monitorizare;

e) să înlăture de la administrare persoanele care au participat la comiterea infracțiunii;

f) să restituie profitul ilicit obținut prin comiterea infracțiunii.

(3) Apărătorul certifică separat, în scris, declarația că acordul judiciar de interes public a fost examinat de el personal, că procedura de încheiere a lui, prevăzută de prezentul capitol, a fost respectată și că încheierea acestuia de către reprezentantul persoanei juridice învinuite, rezultă din înțelegerea lor confidențială anticipată.

Articolul 523⁴. Transmiterea spre confirmare a acordului judiciar de interes public

(1) După semnarea acordului judiciar de interes public și autorizarea de către procurorul ierarhic superior a acestuia prin rezoluție, procurorul sesizează prin demers instanța de judecată pentru confirmarea acordului judiciar de interes public.

(2) Demersul procurorului conține informații cu privire la:

a) fapta comisă de persoana juridică,

b) calificarea juridică a faptelor,

c) cuantumul amenzii de interes public ce urmează a fi achitată,

d) obligațiile ce urmează să le execute persoana juridică.

(3) La demersul procurorului se anexează acordul judiciar de interes public semnat de părți.

Articolul 523⁵. Examinarea de către instanța de judecată a acordului judiciar de interes public

(1) Instanța de judecată examinează demersul procurorului și acordul judiciar de interes public în ședință publică, cu participarea obligatorie a procurorului, reprezentantului persoanei juridice și a apărătorului.

(2) La examinarea acestuia instanța verifică dacă au fost respectate condițiile legale de încheiere a acordului judiciar de interes public, cuantumul amenzii de interes public stabilite în limitele legale și proporționalitatea obligațiilor stabilite în raport cu avantajele acordului judiciar de interes public.

(3) În cazul în care instanța de judecată constată că acordul judiciar de interes public a fost încheiat în condițiile legii și obligațiile stabilite sunt proporționale gravității infracțiunii comise atunci pronunță o încheiere de confirmare a acordului judiciar de interes public.

(4) Încheierea de confirmare a acordului de interes public nu implică recunoașterea vinovăției persoanei juridice și nu produce efectele juridice a unei condamnări penale.

(5) Încheierea instanței de judecată este definitivă de la pronunțare și nu este susceptibilă de atac.

Articolul 523⁵. Efectele confirmării acordului judiciar de interes public

(1) Acordul judiciar de interes public se plasează pe pagina web oficială a procuraturii și a instituției responsabile de monitorizarea persoanei juridice, doar după pronunțarea de către instanța de judecată a încheierii de confirmare a acordului de interes public.

(2) După confirmarea de către instanța de judecată a acordului judiciar de interes public, procurorul prin ordonanță suspendă condiționat urmărirea penală pe un termen de până la 3 ani, în interiorul căruia persoana juridică se angajează să execute obligațiile stabilite în acordul judiciar de interes public.

(3) Executarea obligațiilor stabilite în acordul judiciar de interes public înlătură răspunderea penală a persoanei juridice. Acordul judiciar de interes public nu exclude răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin infracțiune și restituirea profitului ilegal obținut.

(4) Dacă procurorul constată că persoana juridică a executat toate obligațiile stabilite în acordul judiciar de interes public, la expirarea termenului stabilit în acordul judiciar de interes public, prin ordonanță dispune încetarea urmăririi penale. Părțile au acces la materialele cauzei penale după încetarea urmăririi penale sau în condițiile art. 293.

Articolul 532⁷. Efectele neconfirmării acordului judiciar de interes public

(1) În cazul în care instanța nu confirmă acordul judiciar de interes public sau persoana juridică a renunțat la declarația sa de a încheia acordul judiciar de interes public, instanța restituie demersul cu anexe procurorului pentru continuarea urmăririi penale.

(2) În cazul în care persoana juridică nu a executat integral obligațiile stabilite în acordul judiciar de interes public, procurorul dispune reluarea urmăririi penale și informează imediat reprezentantul persoanei juridice neexecutarea integrală a obligațiilor stabilite. În acest caz, persoanei juridice i se restituie amenda de interes public achitată în contul bugetului de stat.

(3) Informațiile obținute în cadrul negocierii acordului judiciar de interes public nu pot fi folosite ca probe în nici un proces penal.”

Art. III. – Articolul 4 alineatul (1) din Legea nr. 1104/2002 cu privire la Centrul Național Anticorupție, (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, nr.103, art. 353, din 05 octombrie 2012), cu modificările ulterioare, se completează cu litera h) cu următorul conținut :

„h) monitorizarea persoanelor juridice învinuite de comiterea infracțiunilor de corupție care au încheiat acord judiciar de interes public.”

Art. IV. – Articolul 19 alineatul (1) din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (publicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 58-66, art. 133 din 23 februarie 2018), cu modificările ulterioare, se completează cu litera i¹⁾ cu următorul conținut :
„i¹⁾ monitorizarea persoanelor juridice învinuite de comiterea infracțiunii de spălare de bani care au încheiat acord judiciar de interes public;”

Art. V. – Prezenta lege se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.